



Projekt "nijeFRKA.hr" donosi sve informacije o prehrani onkoloških bolesnika

# Čak 20% svih onkoloških bolesnika umire zbog posljedica pothranjenosti

Jasminka KNEŽEVIĆ

**U**svetome Martu na Muri premjerno je predstavljen digitalni projekt "nijeFRKA.hr" ([www.nijefrka.hr](http://www.nijefrka.hr)), koji će prvi put na jednome mjestu obuhvatiti sve relevantne i znanstveno utemeljene informacije o prehrani onkoloških bolesnika te im na taj način pomoći u poboljšanju svakodnevnih prehrambenih navika. Projekt je pokrenuo Fresenius Kabi d. o. o. u suradnji s relevantnim institucijama, stručnim društvima i udružama bolesnika - Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Hrvatsko društvo za internističku onkologiju, Društvo za digestivnu kirurgiju, Društvo za unaprijeđenje hrvatske otorinolaringologije, Društvo medicinskih sestara/tehniča-

ra digestivne kirurgije, udružga "Sve za nju", udružga "Jedra" te mnogi drugi.

## Poražavajuća činjenica

Jedan je od glavnih razloga početanja projekta "nijeFRKA.hr" i poražavajuća činjenica da čak 20 % svih onkoloških bolesnika u svijetu umire zbog posljedica pothranjenosti. Razlozi tako zabrinjavajuće brojke su različiti, no zasigurno nedovoljna informiranost bolesnika, ali i medicinskog osoblja ne pridonosi poboljšanju trenutnog stanja.

"Prehrana je osnovna potreba svakog čovjeka cijelog njegova života. Stoga je zainteresiranost kako zdravih tako i bolesnih ljudi za prehranu izrazito velika. Cijela obitelj intenzivno proživljava poremećaje prehrane oboljelog jer su oni vidljivi simptom bolesti i tradicional-

no se pothranjenost povezuje s lošim, a debljinom s dobrim zdravljem. Stanje ishranjenosti ima utjecaj na mogućnosti provođenja liječenja onkološkog bolesnika, podnošenje liječenja te, u konačnici, ishod liječenja. Važna je dobra i trajna edukacija zdravstvenog osoblja o problemima prehrane, izgradnja povjerenja između liječnika odnosno medicinske sestre i bolesnika te dobra suradnja s industrijom. Ona prilagodava proizvode prepoznatlim potrebama bolesnika kako bi dobili stručne informacije i dobre proizvode koji će poboljšati njihovo stanje i pridonositi uspjehu liječenja", istaknula je doc. dr. sc. Sanja Pleština, dr. med., specijalist pulmologije, iz Klinike za plućne bolesti Jordanovac.

Na portalu koji uređuje prof. dr. sc. Darija Vranešić Bender, klinička nutricionistica, onkološki bolesnici mogu prona-

ći različite korisne informacije poput gotovih prijedloga jelovnika i recepata, informacija kako poboljšati nutritivni status, prilagoditi prehranu različitim tegobama i osobnom stanju s obzirom na vrstu onkološke bolesti, učiniti prehranu ugodnom i izbjegavati loše prehrambene navike.

## Kvaliteta života

"Platforma *nijeFRKA.hr* za onkološke bolesnike rezultat je multidisciplinarnog rada tima stručnjaka koje povezuje skrb o prehrani i kvaliteti života tih bolesnika. U stvaranju sadržaja sudjelovali su liječnici specijalisti, medicinske sestre i nutricionisti s bogatim kliničkim iskustvom kako bi što kvalitetnije približili čitateljima brojne teme o optimalnom pristupu prehrani prije, u vrijeme i nakon onko-

loške terapije. U moru neprovjerjenih i često za bolesnike frustrirajućih i zburujućih informacija platforma *nijeFRKA.hr* izdvaja se jer prvi put nudi pacijentima mogućnost pronalaska kvalitetnih informacija, ali i svakodnevnih savjeta, jelovnika i uputa na jednome mjestu i na hrvatskom jeziku, u skladu s našim podnebljem i zdravstvenim sustavom. Pacijentima su na raspolaganju i online alati za praćenje vlastitog nutritivnog statusa i određivanje nutritivnog rizika, što je od iznimne važnosti za pravilnu samokontrolu, ali i uspješno liječenje i kvalitetu života bolesnika i njihovih obitelji. Internet je posebno pogodan medij za takve projekte jer omogućuje dinamičnost, interakciju i laku dostupnost sadržaja preko različitih kanala", izjavila je prof. dr. sc. Darija Vranešić Bender. ■

## ODREDITI NUTRITIVNI STATUS I POMOĆI OKO PREHRANE

Posebnost ovog portala je i kalkulator "Jesam li u riziku od pothranjenosti?", koji svakom onkološkom bolesniku može odrediti nutritivni status te mu prema rezultatima dalje pomoći oko savjeta s prehranom, no naravno oko svih dalnjih koraka važno je savjetovati se i s liječnikom. Poznato je da onkološki bolesnici gube kilograme zbog same bolesti, no pogotovo poslije u procesu liječenja kemoterapijom, kada im dodatni savjeti o redovitoj, ali i enteralnoj prehrani itekako mogu pomoći za što bolji ishod i što manji gubitak kilograma. U komunikaciji se pacijenti često obraćaju i liječnicima, ali i medicinskim sestrama. "Pacijenti žele saznati što smiju jesti, koju vrstu namirnice treba izbaciti, što uzimati od suplemenata kako bi pomogli u tretiranju bolesti. Kad počne specifično onkološko liječenje, slijedi druga faza, u kojoj prehranom i dodatcima prehrani pokušavaju ublažiti i/ili otkloniti popratne pojave", istaknula je Sandra Karabatić, viša medicinska sestra, iz Klinike za plućne bolesti Jordanovac.

**Na portalu onkološki bolesnici mogu pronaći različite korisne informacije poput gotovih prijedloga jelovnika i recepata**